

Turun yliopistollisen keskussairaalan erityisvastuualueen tiede- ja tutkimusstrategia 2013 – 2018

Päivitystyön toteuttaja:

Tiina Varis, erikoislääkäri
tutkimustoimisto
Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri

Päivi Rautava, tutkimusylilääkäri
tutkimustoimisto
Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri

Tiede- ja tutkimusstrategian päivitystyön ohjausryhmä:

Turkka Tunturi, johtajaylilääkäri, puheenjohtaja
Olli Carpén, ylilääkäri, professori
Jaakko Hartiala, ylilääkäri, professori
Jarmo Hietala, professori
Juhani Knuuti, professori
Tarja Laitinen, ylilääkäri, professori
Helena Leino-Kilpi, professori
Päivi Nygren, hallintoylihoitaja
Pekka Mäntyselkä, professori
Päivi Rautava, tutkimusylilääkäri, professori
Tapani Rönnemaa, lääketieteellisen tiedekunnan dekaani

Mika Scheinin, ylilääkäri, professori
Pekka Vallittu, professori
Matti Viitanen, ylilääkäri, professori
Olli Wanne, johtajaylilääkäri, SatSHP, varapuheenjohtaja
Elise Wasén, ylilääkäri
Leena Taittonen, lastentautien ayl, VSHP

1. Johdanto	4
2. Toiminta-ajatus	4
3. Visio	4
4. Arvot	5
5. Tutkimus on monialaista ja verkottunutta	5
6. Kriittiset menestystekijät	7
6.1. Luovuuden ilmapiirin vahvistaminen.....	7
6.2. Tutkimusrahoituksen turvaaminen	7
6.3. Tutkijauran houkuttelevuus	9
6.4. Tutkimustyön toimintaympäristön parantaminen	10
6.5. Tutkimustulosten soveltaminen toiminnan kehittämisessä.....	11
6.6. Näkyvyys ja yhteiskunnallinen vuorovaikutus	11
7. Tavoitteiden toteutumista seurataan mittareilla	12
8. Toteuttamissuunnitelma	13

1. Johdanto

Turun yliopistollisen keskussairaalan (Tyks) erityisvastuualueen laadukkaan potilashoidon ja yliopistotasaisen opetuksen perusedellytyksenä on korkeatasoinen tutkimus ja tuotekehitys. Aluetta leimaa usean sairaalan, yliopiston ja korkeakoulun, tutkimuslaitosten sekä perusterveydenhuollon läheisyys ja kumppanuus. Eri tahot toimivat yhteistyössä tieteellisen tutkimuksen edistämiseksi. Kansainvälisesti kilpailukykyinen huippututkimus vahvistaa alueen talouselämää.

Tiede- ja tutkimusstrategia palvelee Tyksin erityisvastuualueen sekä Turun yliopiston, erityisesti sen lääketieteellisen tiedekunnan tarpeita ja luo pohjaa alueen terveystieteellisen tutkimuksen kehittämiseksi sekä näyttöön perustuvan laadukkaan ja kustannustehokkaan hoidon turvaamiseksi. Tieteelliselle tutkimukselle tulee turvata hyvät edellytykset kaikissa alueen terveydenhuollon toimintayksiköissä. Perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteistyö tiivistyy. Erityisvastuualueen erikoissairaanhoidon tuottajalla on alueellinen järjestämisvastuu ja valtakunnallinen yhteistyövastuu tehtäväalansa tutkimus- ja kehittämistoiminnasta. Tyksin erityisvastuualueen perusterveydenhuollon yksikön tehtävänä on koordinoida alueen eri perusterveydenhuollon yksiköissä tehtävää tutkimusta.

Tieteellinen tutkimus tuottaa uutta tietoa ja kasvattaa tutkijasta oman alansa asiantuntijan. Lisäksi tieteellinen tutkimus pätevoittää tutkijan tieteellisten menetelmien ymmärtämiseen, tutkimusaineistojen ja raporttien kriittiseen arviointiin sekä näytön eli saatujen tutkimustulosten soveltamiseen päätöksenteossa.

Huoli kliinisen tutkimuksen niukkenevista resursseista ja kliinisen tutkimuksen tekijöistä sekä toisaalta kasvava vaade näyttöön perustuvalla, laadukkaalla ja vaikuttavalla terveydenhuollon toiminnalle luo erityisen tarpeen pohtia niitä strategioita ja toimenpiteitä, joilla yhdessä edistetään ja kehitetään yliopistotasoisista terveystieteellistä tutkimusta sekä vahvistetaan sen roolia Turun yliopistollisen keskussairaalan erityisvastuualueella.

2. Toiminta-ajatus

Tuotamme huippulaatuista tutkimustietoa, joka kehittää terveystalvaeluja ja niiden järjestämistä sekä edistää väestön ja potilaiden terveyttä.

3. Visio

Kuulumme Pohjoismaiden johtaviin terveyden tutkimuksen yhteisöihin. Saavutuksemme tunnetaan kansallisesti ja kansainvälisesti ja olemme haluttu yhteistyökumppani. Strateginen kumppanuus Turun yliopiston kanssa on vahva ja hyödyttää molempia osapuolia sekä alueen väestöä ja elinkeinoelämää.

Erityisvastuualueemme terveydenhuollon toimintayksiköt tunnetaan laajalti niiden sitoutuneisuudesta ja kannustavasta asenteesta tieteelliseen tutkimukseen. Tieteellinen tutkimus luo huippuosaamista, jota arvostavat potilaat, henkilökunta, tutkijat, sekä kuntapäätäjät ja muut sidosryhmät.

4. Arvot

Erityisvastuualueemme terveydenhuollon toimintayksiköiden tiede- ja tutkimustoiminnan arvoja ovat *eettisyys, kriittisyys, potilas-/asiakaskeskeisyys sekä kliininen ja yhteiskunnallinen vaikuttavuus*. Tiede- ja tutkimustoiminnan arvot nivoutuvat yhteen Turun yliopiston ja alueen keskeisten tieteellistä tutkimusta harjoittavien terveydenhuollon toimijoiden perusarvojen kanssa.

Eettisyys. Tieteellisen tutkimuksen kaikissa vaiheissa noudatetaan hyvää tutkimusetiikka ja tiedeyhteisön vahvistamia ohjeita hyvästä tieteellisestä käytännöstä. Hyvä tutkimusetiikka on edellytys laadukkaalle tutkimukselle ja tutkimuksen yhteiskunnalliselle hyväksyttävyydelle. Tutkija itse on viime kädessä vastuussa tutkimuksensa toteuttamisen eettisyydestä, mutta organisaation ja tiedeyhteisön tulee jakaa tätä vastuuta ja tukea eettisesti kestävien käytäntöjen vakiintumista.

Kriittisyys. Kriittisyys on tieteen edistymisen ja korkean laadun edellytys. Uusi tieto tulee julkaista ja asettaa alttiiksi julkiselle arvioinnille. Tutkimustoiminnan riippumaton arviointi auttaa suuntaamaan tutkimuksen painotuksia ja parantaa tutkimustoiminnan laatua.

Potilas-/asiakaskeskeisyys. Terveydenhuollon toimintayksikön toiminnan keskiössä on potilas/asiakas. Potilaiden/asiakkaiden osallistuminen ja heidän voimavaransa ovat keskeistä terveyden ylläpitämisessä ja hoitojen toteuttamisessa ja niiden vaikuttavuuden turvaamisessa. Potilaiden tarpeet ja toiveet tulevat kuulluiksi myös tutkimus- ja kehittämistoiminnassa. Tämä vahvistaa väestön, potilaiden ja terveydenhuollon kustannusten maksajien tutkimusmyönteisyyttä ja edistää osallistujien rekrytointia tutkimuksiin.

Kliininen ja yhteiskunnallinen vaikuttavuus. Korkeatasoinen tieteellinen tutkimus tuottaa uutta tietoa entistä vaikuttavampien, yksilöllisempien ja kohdistettujen hoitoratkaisujen pohjaksi, sairauksien ehkäisemiseksi sekä entistä parempien terveyspalvelujen tuottamiseksi. Tieteellisen tutkimuksen tulokset tulee saattaa käytäntöön, väestön, potilaiden ja yhteiskunnan hyödyksi ja kliinisen ja terveyspalvelujen tuottamista koskevan päätöksenteon pohjaksi. Tutkimusinfrastruktuurin ja -tulosten hyödyntäminen yritysten tuotekehitystoiminnassa lisää taloudellista hyvinvointia alueella.

5. Tutkimus on monialaista ja verkottunutta

Tiede- ja tutkimustoiminta on monitieteistä ja alueellisesti, kansallisesti sekä kansainvälisesti verkottunutta. Alueemme vahvuus on terveydenhuollon toimintayksiköiden, yliopistojen ja korkeakoulujen, VTT:n sekä alueen lääke- ja bioteknologiayritysten tiivis ja hedelmällinen yhteistyö.

Tutkimuksen painoalueet

Sairauksien ymmärtäminen, ehkäisy ja varhainen tunnistaminen

- *Verenkierto- ja aineenvaihduntasairauksien tutkimus.* Sydän- ja verisuonitautien, diabeteksen ja lihavuuden ehkäisyyn sekä varhaiseen tunnistamiseen liittyvät väestöpohjaiset seurantatutkimukset.

- *Neurologisten sairauksien, mielenterveyden häiriöiden ja päihdeongelmien tutkimus.* Eri ikäkausien väestö- ja potilaskohorttitutkimukset sekä translationaaliset tutkimusasetelmat.
- *Syöpäsairauksien tutkimus.* Riskitekijöiden tunnistamiseen liittyvä tutkimus ja translationaaliset tutkimusasetelmat.
- *Lisääntymisen, kasvun ja kehityksen häiriöt*
- *Lääketieteellinen kuvantaminen, erityisesti positroniemissiotomografia (PET)* liittyen sydän- ja verisuonisairauksien, metabolisen oireyhtymän, diabeteksen, syöpäsairauksien ja neurotieteiden tutkimushankkeisiin.

Yksilöllinen terveyden edistäminen ja sairaanhoito

- *Hoitojen kehittämiseen liittyvät tutkimukset* liittyen erityisesti syöpäsairauksiin ja kantasolusiirtoihin, keskushermostosairauksiin, diabetekseen, lihavuuteen, kirurgiaan, sydän- ja verisuonisairauksiin, naistentauteihin, ortopediaan, infektiotaulehduksisiin sekä keskosten ja varhaislapsuuden vuorovaikutushäiriöiden hoitoon liittyviin tutkimushankkeisiin.
- *Kliiniset lääketutkimukset*
- *Teknologiaturvetut diagnostiikka, hoito- ja neuvontaratkaisut sekä –palvelut,* erityisesti lääketieteellisen kuvantamisen diagnostiikkaan ja hoitoon sopivien mittareiden etsimiseen liittyvä tutkimus, potilaskohtaisten biomateriaalien ja sähköisten palvelujen tutkimushankkeet.
- *Harvinaiset (perinnölliset/mutaatioon perustuvat) lihas-, hermo- ja syöpäsairaudet* liittyen erityisesti Fabryn tautiin ja neurofibromatoosiin ja vastasyntyneiden aineenvaihduntasairauksiin.
- *Potilas- ja perhelähtöinen neuvonta ja vaikuttavan hoidon järjestämiseen liittyvä tutkimus.*
- *Potilaiden oikeuksiin, voimavaroihin ja terveyserojen kaventamiseen liittyvä tutkimus.*

Vahvan kehitysvaiheen tutkimusalueet

Ihmisperäiset näytteet ja terveydenhuollon tietovarannot

- Ihmisperäisiin näytteisiin, niihin liittyvään tietoon sekä terveydenhuollon rekistereihin pohjautuva yksilöllistä diagnostiikkaa ja hoitoa kehittävä tutkimus. Biopankkitutkimus.

Terveydenhuollon palvelujärjestelmätutkimus ja prosessit

- Terveydenhuollon rekistereihin ja/tai kyselytutkimuksiin pohjautuva palvelujärjestelmän toimivuuteen ja taloudellisuuteen liittyvä sekä hoidon laatua tukeva tutkimus.

- Ikääntyvän väestön ja yksilöiden erityistarpeet sekä vaikuttavan hoidon ja hoivan järjestäminen.

Strategiakauden kehitettävät tutkimusalueet

- Akuuttilääketieteen hoitojen ja palvelumallien tutkimus.
- Terveydenhuollon toimintayksiköiden rajojen yli menevien hoitoprosessien, niiden toimivuuden ja kustannusvaikutusten tutkiminen.
- Terveydenhuollon ammattilaisten osaamisen ja hyvinvoinnin tutkimus.
- Perusterveydenhuollon toimintaympäristössä tehtävä tutkimus.
- Kuntoutustutkimus

Hoitotieteellinen tutkimus sisältyy useaan edellä mainittuun alueeseen. Sen paino- ja vahvuusalueet on kirjattu Tyksin erityisvastuualueen hoitotieteelliseen tutkimusohjelmaan.

6. Kriittiset menestystekijät

6.1. Luovuuden ilmapiirin vahvistaminen

Terveydenhuollon toimintayksiköiden tulee tunnistaa ja tukea erilaisia lahjakkuuksia. Yksilön luovuus sekä kyky tuottaa innostusta ja henkisiä voimavaroja on keskeinen tieteellisen tutkimuksen käynnissä pitävä voima. Luovuuden ja sallivuuden kulttuuria vahvistetaan. Tutkimus mielletään osaksi terveydenhuollon toimintayksikön perustoimintaa ja tutkimusmyönteisyys on vahvasti esillä toiminnan kaikilla tasoilla, niin käytännön potilastyössä kuin terveydenhuollon toimintayksiköiden hallinnossa ja henkilöstön johtamisessa.

Tärkeimmät edellytykset ja toimenpiteet

- Johtamiskulttuuri vahvistaa ilmapiiriä ja käytäntöjä siten, että tutkimustoiminta nähdään terveydenhuollon toimintayksikön perustoimintana. Samalla taataan tutkimustoiminnan jatkuvuus ja resurssointi pitkällä aikavälillä, mikä on edellytys vaativien seurantatutkimusten ja teknologian kehittämishankkeiden toteuttamiselle.

6.2. Tutkimusrahoituksen turvaaminen

Tieteellinen tutkimus edellyttää riittäviä voimavaroja. Tiede- ja tutkimusrahoituksen lähteinä ovat julkinen kohdistettu tutkimusrahoitus, ulkopuolinen kilpailutettu tiederahaus ja yritysten myöntämä tutkimusrahoitus. Tutkimusresurssien turvaamiseksi tarvitaan uudenlaisia rahoituslähteitä ja rahoitusmalleja korvaamaan sosiaali- ja terveysministeriön tutkimusrahoituksen vähenemistä. On nähtävissä, että entistä

suurempi osa terveyssektorin tutkimusrahoituksesta kohdistuu hankkeisiin, joissa hyödynnetään julkisen terveydenhuollon osaamista ja tietovarantoja terveysteknologian ja lääketutkimussektorien innovaatioalustana. Tyksin erityisvastuualueen tulee huolehtia kilpailukyvystään julkisen ja yksityisen innovaatorahoituksen saamiseksi.

Menestys ulkopuolisen kilpailtavan tutkimusrahoituksen hankkimisessa edellyttää, että Tyksin erityisvastuualueen omistajakunnat osallistuvat jatkossa tutkimusrahoitukseen tasolla, joka on vertailukelpoinen muiden erityisvastuualueiden omistajakuntien panostukseen ja että on olemassa välineet, joilla monien ulkopuolisten rahoittajien edellyttämä omarahoitusosuus voidaan turvata. On myös luotava toimintamallit julkisten ja yksityisten toimijoiden kumppanuuksien luomiseksi ja ylläpitämiseksi. Tämä edellyttää mm. selkeitä ja tutkijoita kannustavia käytäntöjä keksintöihin liittyvien immateriaalioikeuksien käsittelemiseksi.

Tärkeimmät edellytykset ja toimenpiteet

- Tyksin erityisvastuualueen sairaanhoitopiirien omistajakunnat ja niiden väestö näkevät tieteellisen toiminnan laadukkaiden ja vaikuttavien terveystalveluiden tuottamisen edellytykseksi.
- Tyksin erityisvastuualueen sairaanhoitopiirien omistajakunnat ovat valmiit tukemaan läpinäkyvästi tieteellistä toimintaa erillisellä budjettirahoituksella. Rahoituksella turvataan ensisijaisesti lakisääteiset tutkimuksen puitteet ja tukipalvelut.
- Varataan talousarvioon tutkimukseen suunnattua rahaa, jota voidaan käyttää omarahoitusosuutena sellaisissa ulkopuolisen rahoituksen projekteissa, jotka edellyttävät isäntäorganisaation panostusta.
- Valtion tutkimusrahoitukseen liittyen huolehditaan sosiaali- ja terveysministeriön kanssa käytävissä painoalue- ja tavoiteneuvotteluissa Tyksin erityisvastuualueen eduista
- Valtion tutkimusrahoitus kohdistetaan alueellisesti ottaen huomioon sosiaali- ja terveysministeriön kanssa sovitut painoalueet ja tavoitteet sekä ministeriön asettamat yliopistotasoisien terveyden tutkimusta arvioivat mittarit. Rahoitusta voidaan myöntää myös painoalueiden ulkopuolisiin hankkeisiin.
- Valtion tutkimusrahoituksella kannustetaan laaja-alaisten, kansainvälisten ja monitieteellisten tutkimusprojektien syntymistä ja niiden pitkäjänteistä kehittämistä. Ulkopuoliseen arviointiin perustuvat hankkeet saavat valtion tutkimusrahoitusta vähintään 3 – 5 vuoden ajan. Rahoitus on ehdollista ja perustuu vuosittaiseen hankkeen etenemisen ja saatujen tulosten arviointiin.
- Huomattava kilpailtava kotimainen tai ulkomainen tutkimusrahoitus kvalifioi tutkimuksen saamaan myös huomattavaa valtion tutkimusrahoitusta.
- Hankerahoituksen myöntämisen perusteissa tulee antaa arvoa hankkeen innovatiivisuudelle.
- Rahoituksen hakuvaiheen ja rahoituksen käytön raportoinnin tukipalveluja lisätään, erityisesti liittyen EU- ja Tekes-hankkeisiin. Tukipalvelujen osalta yhteistyön alueen terveydenhuollon toimintayksiköiden sekä yliopistojen ja muiden korkeakoulujen kanssa tulee olla tiivistä.

- Turvataan yritysrahoitteisten tutkimusten toimintaedellytykset ja lisätään niiden määrää; prosessien tulee olla helposti lähestyttäviä ja houkuttelevia.
- Kehitetään keksintö- ja innovaatiotoiminnan tuottamien immateriaalioikeuksien suojaamiseen ja hyödyntämiseen liittyviä palveluja ja menettelytapoja.

6.3. Tutkijauran houkuttelevuus

Tieteellisen työn kiinnostavuutta ja palkitsevuutta parannetaan. Tämä voi tapahtua tarjoamalla työajan käyttöön, muihin resursseihin, palkkaukseen ja urakehitykseen liittyviä kannusteita. Suunnitelmallisen tutkijauran toteuttamisen esteet kartoitetaan ja poistetaan mahdollisuuksien mukaan. Väitöskirjaohjaajien tulee saada riittävästi aikaa tukea ja ohjata tohtorikoulutettavia ja ohjauksen arvo ymmärretään. Laadukasta tutkijakoulutusta toteutetaan yhteistyössä yliopiston kanssa ja se tukee ja kehittää osaamista tutkijauran kaikissa vaiheissa. Tohtorin tutkinnon jälkeinen tutkijan uravaihe on pitkällä tähtäimellä avainasemassa, jotta olemassa olevien pitkäaikaisten tutkimusryhmien ja –linjojen säilyminen ja jatkuvuus turvataan ja jotta voidaan luoda edellytyksiä uusien tutkimusryhmien muodostumiselle uusille tutkimusalueille.

Tärkeimmät edellytykset ja toimenpiteet

Palvelusuhteet ja uramallit

- Perustetaan määräaikaista, kilpailtua kliinisen tutkijan tehtäviä, joissa kliinisen työn osuus on 30-70 % ja tieteellisen tutkimustyön osuus 30-70 %. Erityisistä syistä voidaan myös vakituisissa viroissa oleville henkilöille tarjota määräajaksi mahdollisuus työajan jakamiseen kliinisen työn ja tutkimustyön kesken.
- Omaa tutkimusryhmää ohjaaville tutkijoille varataan henkilöjärjestelyin mahdollisuus 1-3 kk/vuosi -mittaiseen tutkimusjaksoon, josta maksetaan vähintään peruspalkan suuruinen korvaus.
- Tieteellistä pätevyymistä ja pätevyyttä arvostetaan ja siihen suhtaudutaan myönteisesti
- Kehitetään urapolkujärjestelmän käyttöönottoa yhteistyössä yliopiston kanssa
- Luodaan mahdollisuus siihen, että ennen erikoistumista väitellyt lääkäri voi jatkaa tieteellistä uraansa erikoislääkärikoulutuksen aikana ilman, että erikoislääkärikoulutuksen kesto pitenee tai sen laatu kärsii.
- Huolehditaan eläkkeelle siirtyvien tutkijoiden tutkimustyön jatkamisen edellytyksistä.
- Kehitetään menettelyjä, joilla turvataan pitkäkestoisten tutkimushankkeiden "sukupolvenvaihdos" ja niissä luotujen resurssien säilyminen tutkijayhteisön käytössä.

Tutkijakoulutus

- Tutkijakoulutus on tavoitteellista ja siinä otetaan huomioon tutkijauran eri vaiheissa olevien tutkijoiden tarpeet.
- Yliopiston tohtoriohjelmat tarjoavat tohtorikoulutettaville systemaattista ja korkeatasoista tutkijakoulutusta yhdessä Turun kliinisen tutkimuskeskuksen kanssa. Tehostetaan alueen korkeakoulu yhteistyötä tutkijakoulutuksen toteuttamisessa
- Yleislääketieteen erikoistumiskoulutuksen aikana tutkimustyön tekemistä tuetaan koulutuksellisesti.

6.4. Tutkimustyön toimintaympäristön parantaminen

Tiede- ja tutkimustoiminnan edellytys on toimiva ja kehittyvä tutkimuksen infrastruktuuri. Tämä kattaa asianmukaiset tilat tutkittaville ja tutkijoille sekä mahdollisuudet toimintayksiköiden lääketieteellisten laitteistojen, palveluiden ja aineistojen käyttöön tutkimuksessa. Lisäksi tulee varmistaa monipuoliset ja laadukkaat tutkimuksen tuki- ja neuvontapalvelut, joustavat tutkimushallinnon prosessit, nopea ja ennustettava hankkeiden eettinen ennakoarviointi sekä kattavan tutkimushoitajaverkoston ylläpito ja kouluttaminen.

Tärkeimmät edellytykset ja toimenpiteet

Tutkimuksen infrastruktuuri sekä tuki- ja neuvontapalvelut

- Perustetaan Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin, Satakunnan sairaanhoitopiirin, Vaasan sairaanhoitopiirin ja Turun yliopiston yhteinen kliininen biopankki edistämään ihmisperäisten näytteiden ja niihin liittyvän tiedon tutkimuskäyttöä.
- Perustetaan erityisvastuualueen yhteinen syöpäkeskus koordinoimaan syöpäsairauksien hoitoa ja niihin liittyvää opetusta ja tutkimusta sekä toimimaan osana kansallista syöpäkeskusta
- Perustetaan tutkimusvuodeosasto Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin Ensihoidon ja päivystyksen liikelaitoksenyhteyteen
- Osallistutaan väestö- ja avohoidon potilastutkimuksiin soveltuvan tutkimuspoliklinikan perustamiseen ja kehittämiseen yhdessä Turun yliopiston lääketieteellisen tiedekunnan kanssa
- Siirrytään käyttämään yhteistä julkaisutietokantaa Turun yliopiston kanssa
- Turun kliininen tutkimuskeskus vahvistaa erityisvastuualueen toimijoiden yhteistyötä ja organisoii keskitetysti merkittävän osan kliinisen tutkimuksen tarvitsemista tuki- ja neuvontapalveluista ja resursseista. Huolehditaan riittävästä ja monipuolisista tutkimuksen tukipalveluista, joihin ohjeistuksen ja neuvonnan ohella kuuluvat mm. interventiotutkimusten rekisteröinti julkiseen tietokantaan ja tutkimusten monitorointi.
- Uudis- ja korjausrakentamisen suunnitelmissa otetaan huomioon tutkimuksen tilatarpeet.
- Uudistettaessa tietojärjestelmiä huomioidaan myös tutkimustoiminnan ja kliinisen tutkimustiedon joustavan hallinnan, laadunvarmistuksen ja arkistoinnin asettamat vaatimukset.
- Terveydenhuollon toimintayksikön tietohallintopalvelu tukee monipuolista tutkimustoimintaa ja sähköisen tutkimusaineiston hankintaa.

Yhteistyö ja verkottuminen vahvuutena

- Strategiakauden alussa laaditaan perusterveydenhuollon tutkimusohjelma perusterveydenhuollon tutkimuksen vahvistamiseksi ja perusterveydenhuollossa tapahtuvan tutkimuksen koordinoimisen tukemiseksi sekä perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon tutkimusyhteistyön kehittämiseksi.
- Perustetaan koko erityisvastuualueen kattava tutkimusvastaavien verkosto yhteistyön ja tiedonkulun lisäämiseksi ja tutkimustoiminnan johtamisen tehostamiseksi. Turvataan yksiköiden tutkimusvastaaville mahdollisuus toteuttaa aktiivista tutkimustoiminnan ohjausta ja johtamista.

- Tutkimushoitajien asema tulee turvata. Huolehditaan kattavasta tutkimushoitajaverkostosta, tutkimushoitajien kouluttamisesta sekä tutkimushoitajien mahdollisuudesta työskennellä joustavasti eri tutkimusryhmissä tarpeen mukaan. Tutkimushoitajia koulutetaan myös tutkimusten monitorointiin, jolla varmistetaan tutkimustoiminnan laatua.

6.5. Tutkimustulosten soveltaminen toiminnan kehittämisessä

Terveystieteellisen tutkimuksen tulosten tulee siirtyä terveydenhuollon käytäntöön. Tutkimustulosten soveltaminen toimintojen kehittämisessä edellyttää monitahoisia toimenpiteitä. Asiantuntijat välittävät tietoa oman alansa ammattilaisina, kouluttajina, oppikirjojen kirjoittajina ja kansallisten ja kansainvälisten hoitosuosituksen laatijoina. Laadukkaat tutkimustulokset päätyvät osaksi hoitosuosituksia tai soveltavien tutkimusten ja innovaatiotoiminnan perustaksi.

Tärkeimmät edellytykset ja toimenpiteet

- Johdon tuki mahdollistaa resurssit tieteellisten tulosten implementointiin, jossa välivaiheena usein tarvitaan kokeilu- ja kehittämisvaihe terveydenhuollon toimintayksikössä.
- Asiantuntijoiden osallistuminen hoitosuosituksen laadintaan ja oppikirjojen kirjoittamiseen nähdään tärkeänä.
- Tutkimustulosten implementointi on tärkeä osa tutkimusta; se voi edellyttää immateriaalioikeuksien suojaamista ja niiden hyödyntämiseen liittyviä sopimuksia tutkijan, organisaation ja tutkimuksen rahoittajan välillä.
- Edistetään tutkimusta, joka arvioi tulosten hyödyntämistä käytännön toiminnassa ja sen onnistumista.
- Tuotetaan soveltuvaa materiaalia toimeenpanon onnistumiseksi (esimerkiksi esitysmateriaali).
- Madalletaan perus- ja soveltavan tutkimuksen ja innovaatiotoiminnan raja-aitoja.

6.6. Näkyvyys ja yhteiskunnallinen vuorovaikutus

Tutkimustulosten tiedottamisesta ja asiantuntijoiden näkyvyydestä huolehditaan. Tieteellisen tutkimuksen tulokset tulee saattaa paitsi tiedeyhteisön, myös suuren yleisön, potilaiden, kuntapäätäjien, sidosryhmien ja elinkeinoelämän tietoisuuteen. Tuloksista tulee tarvittaessa laatia materiaalia terveys- ja elinkeinopoliittisen päätöksenteon pohjaksi.

Tärkeimmät edellytykset ja toimenpiteet

- Tutkimus- ja innovaatiotoiminnan säännöllinen raportointi sairaanhoitopiirien omistajille (hallitukset ja valtuustot).
- Taataan riittävät resurssit tiedeviestintää varten.
- Valitaan erityisvastuualueen tutkimustoimikunnan toimesta ”Vuoden kliininen tutkija” ja valintaan liittyy palkinto.
- Terveydenhuollon toimintayksiköiden internet- ja intranet-sivustoja kehitetään siten, että tieteellinen tutkimus ja tutkijat ovat näkyvästi esillä.

- Tyksin erityisvastuualueen tutkijoiden asiantuntijaluettelo päivitetään koko erityisvastuualueen kattavaksi ja sen laadusta ja jatkuvasta päivittämisestä huolehditaan.
- Tiedeviestintään kiinnitetään huomiota jo tutkimusrahoitusta haettaessa.
- Yhteistyötä terveydenhuollon toimintayksiköiden ja yliopiston viestintäyksikön välillä kehitetään.
- Tieteellinen tutkimus on näkyvästi esillä toimintayksiköiden omissa julkaisuissa.
- Järjestetään kuntapäätäjille vuosittain "tiede tutuksi" -seminaari.
- Järjestetään tapaamisia potilasjärjestöjen kanssa.

7. Tavoitteiden toteutumista seurataan mittareilla

1. Luovuuden ilmapiirin vahvistaminen

Määräajoin toteutettava ilmapiirikartoitus

- tutkimusmyönteisyys
- tutkimusuran houkuttelevuus
- toimintaympäristön tuki

2. Tutkimusrahoitus

Tutkimuksen vuosittainen kokonaisrahoitus (€) ja sen osatekijät a) valtion tutkimusrahoitus b) Suomen Akatemia c) Tekes d) EU-rahoitus e) yritysrahoitus f) omistajakuntien tutkimusrahoitus g) rahoitus säätiöiltä ja muu rahoitus.

3. Tutkimustyön tuloksellisuus

Tieteellisten julkaisujen vuosittainen määrä ja laatu koko erityisvastuualueella sekä terveydenhuoltoyksiköittäin:

- julkaisujen kokonaismäärä
- julkaisujen määrä kansainvälisissä lehdissä
- laadun arviointia varten julkaisut luokitellaan IF mukaan. Huomioidaan jatkossa julkaisufoorumien pisteytys.
- julkaisujen määrä, joissa mukana vähintään yksi ulkomainen yhteistyökumppani/yksikkö
- viittausindikaattorit ja muut bibliometriset mittarit ja niiden käyttö kansallisiin ja kansainvälisiin vertailuihin

4. Tutkimustulosten implementointi

- julkaisujen määrä kansallisissa ammattilehdissä
- kirjoitukset oppikirjoissa
- henkilöt, jotka osallistuvat kansallisten tai kansainvälisiin hoitosuosituksen laatimiseen tai päivittämiseen (lukumäärä)
- julkaisut, joihin viitataan kansallisissa tai kansainvälisissä hoitosuosituksissa (lukumäärä)

5. Näkyvyys ja yhteiskunnallinen vuorovaikutus:

- tieteellistä tutkimusta koskevien tiedotteiden määrä
- tieteellistä tutkimusta koskevien lehdistötilaisuuksien määrä
- haetut ja voimassa olevat patentit

- tutkimukseen liittyvät yleisötilaisuudet

8. Toteuttamissuunnitelma

Alueen terveydenhuollon toimintayksiköt määrittelevät Tyksin erityisvastuualueen tiede- ja tutkimusstrategian aseman omissa toimintayksiköissään ja vastaavat strategian toimeenpanosta sekä tavoitteiden toteutumisen vuosittaisesta seurannasta.

Tyksin erityisvastuualuetta edustavalla tutkimustoimikunnalla on keskeinen rooli strategian toteutumisen seurannassa. Perustetaan arviointiryhmä strategian toteutumisen seuraamiseksi.